

niet bang voor het nieuwe

beleidsplan 2020-2024

**MUSEUM
Dr8888**

INHOUD

	pagina
Vooruitblik	3
1. Inleiding	4
2. Missie	8
3. Organisatie	10
4. Collectie en tentoonstellingen	12
5. Inspiratie, educatie en verdieping	20
6. Samenwerking	25
7. Een zelfstandig Museum	28
Bijlage	33

VOORUITBLIK

Eind 2024 zijn de strategische doelstellingen 2020-2024 van het museum bereikt. Museum Dr8888 is een sterk merk waar mensen graag naar toekomen. Er is een groot draagvlak voor het museum, dat goed geworteld is in de gemeenschap met een groeiend aantal ambassadeurs onder inwoners en bedrijven in de regio. In de vrijetijdsmarkt heeft Museum Dr8888 een stevige positie en naam gemaakt met uitstekende exposities en aantrekkelijke presentaties van de eigen collectie. Bezoekers voelen zich welkom en komen graag terug, doen hun aankopen in de museumshop, bezoeken evenementen en maken daarbij met plezier gebruik van het museumcafé.

De publiekssamenstelling heeft zich verbreed en naast de 55+ers weten ook veel kinderen, gezinnen en jongeren het museum te vinden en te waarderen. Per jaar bezoeken circa 35.000 mensen Museum Dr8888. Het museumbezoek, waarvan de verwachtingen hoog waren, voldeed tijdens dat bezoek in alle opzichten.

Museum Dr8888 ontvangt minder dan de helft van de inkomsten uit één subsidiebron. Resultaten uit het museumcafé en de museumwinkel vormen een reële bron van inkomsten. Daarnaast is er een duurzame aanvullende financiering vanuit fondsen, sponsors, donateurs en giften op substantieel niveau gebracht. Dit zijn partners die ons steunen en ambassadeur-schap voelen omdat Museum Dr8888 ook voor hen een vaste waarde heeft voor de regio.

Er is sprake van een gezonde exploitatie en een stevig weerstandsvermogen waarop teruggevallen kan worden bij onvoorziene kosten of een plotselinge derving van inkomsten.

De medewerkers en vrijwilligers van het museum hebben zich ieder op hun eigen wijze verder ontwikkeld tot zeer waardevolle en gemotiveerde krachten die in staat zijn in te spelen op de opgaven en kansen die zich voordoen. De organisatie is flexibel en in staat snel te anticiperen op ontwikkelingen.

Met behoud van het goede, maar niet bang voor het nieuwe

Museumplein 2
9203 DD Drachten
[t] (0512) 51 56 47
www.museumdrachten.nl

uitgave: © 2019 Museum Dr8888
tekst: Nieske Ketelaar, Annemieke Keizer-Sloff, Lianne van der Hoek
Foto voorpagina: interieur Van Doesburg-Rinsemahuis,
foto gemaakt door Jildo-Tim Hof
redactie: Tamar Beckx
vormgeving: studio marcato Meppel, Hilbert Heitmeijer BNO
print: Multicopy Drachten

Voor u ligt het beleidsplan van Museum Dr8888. We bouwen verder aan een mooie én sterke toekomst. Een inspirerend, educatief en verbindend museum midden in de samenleving, van en vóór iedereen. Met onze kerncollectie voegen wij belangrijke waarde toe. Niet alleen voor de eigen regio maar ook voor de oprecht geïnteresseerde recreant en cultuurtoerist op zoek naar de verhalen uit dit gebied. Over onze missie, visie en strategische doelstellingen voor de jaren 2020 – 2024 leest u meer in dit beleidsplan.

1.1 De Zaaier / Theo van Doesburg

De afgelopen jaren werkten we met zijn allen hard om Museum Dr8888 groot te maken. *We zaaiden*. En zeker niet zonder resultaat. Museum Dr8888 is één van de belangrijkste stedelijke culturele voorzieningen voor 120.000 à 150.000 inwoners in de regio rond Drachten. Het museum ontwikkelde zich van een regionaal museum naar een museum met internationaal bereik. De bezoekersaantallen stegen, van 9.000 in 2009 tot rond de 20.000 (en zelfs een uitschieter van 30.000) in de laatste jaren. We verdubbelden niet alleen het aantal bezoekers, maar bouwden ook een groot netwerk op met samenwerkingspartners: met culturele partners uit de regio, maar ook met nieuwe - landelijke - partners. Met de programmering van de themajaren 100 jaar Dada (2016), 100 jaar De Stijl (2017) en het Culturele Hoofdstadjaar LF2018 heeft Museum Dr8888 laten zien een waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan het culturele en toeristische klimaat van de provincie Fryslân.

In 2018 openden we bovendien het Van Doesburg-Rinsemahuis in de Papegaaienbuurt. De museum-

woning is na uitvoerige kleur- en bouwhistorische onderzoeken, zowel van binnen als van buiten, in het oorspronkelijke gedachtengoed van Theo van Doesburg (oprichter van De Stijl) teruggebracht. Het Van Doesburg-Rinsemahuis zien wij als ons grootste en 3D-collectiestuk en als een unieke aanvulling op de al bestaande De Stijl/Dada-collectie van Museum Dr8888.

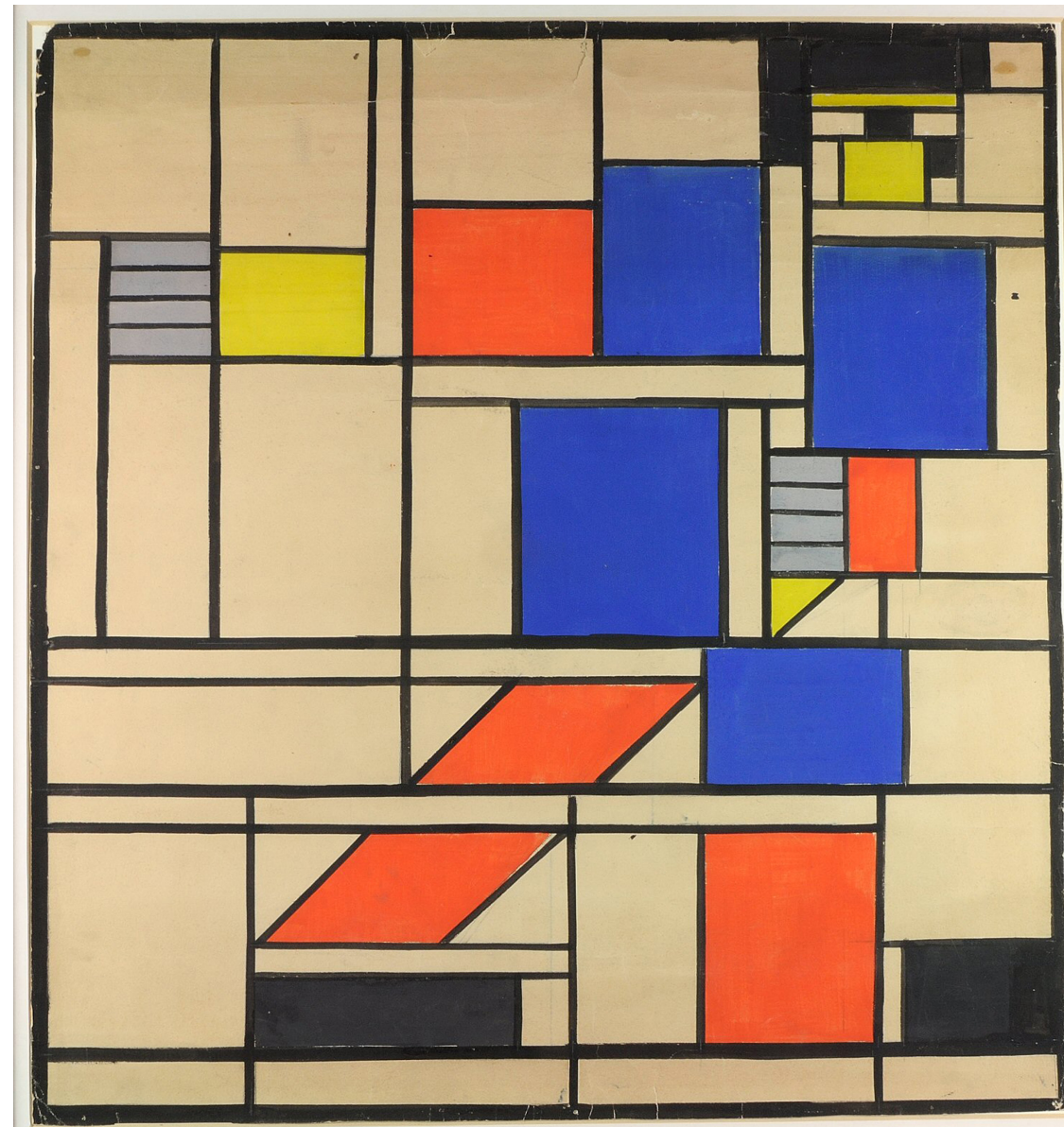
Een greep uit onze tentoonstellingen: *Thijs en Evert Rinsema (2011)*, *Ids Wiersma en Sierd Geertsma (2012)*, *Palet van het Interbellum (2013)*, *drie generaties Werkman (2014/2015)*, *Holland Dada and the International Context (2016)*, *De Stijl in Drachten*, *De Stijl in de Tropen en De Stijl en Constructivisme in Noord-Nederland (2017)*, *Fries Expressionisme (2018)*, *Bauhaus en Drachten (2019/2020)*.

1.2 De Maaier / Theo van Doesburg

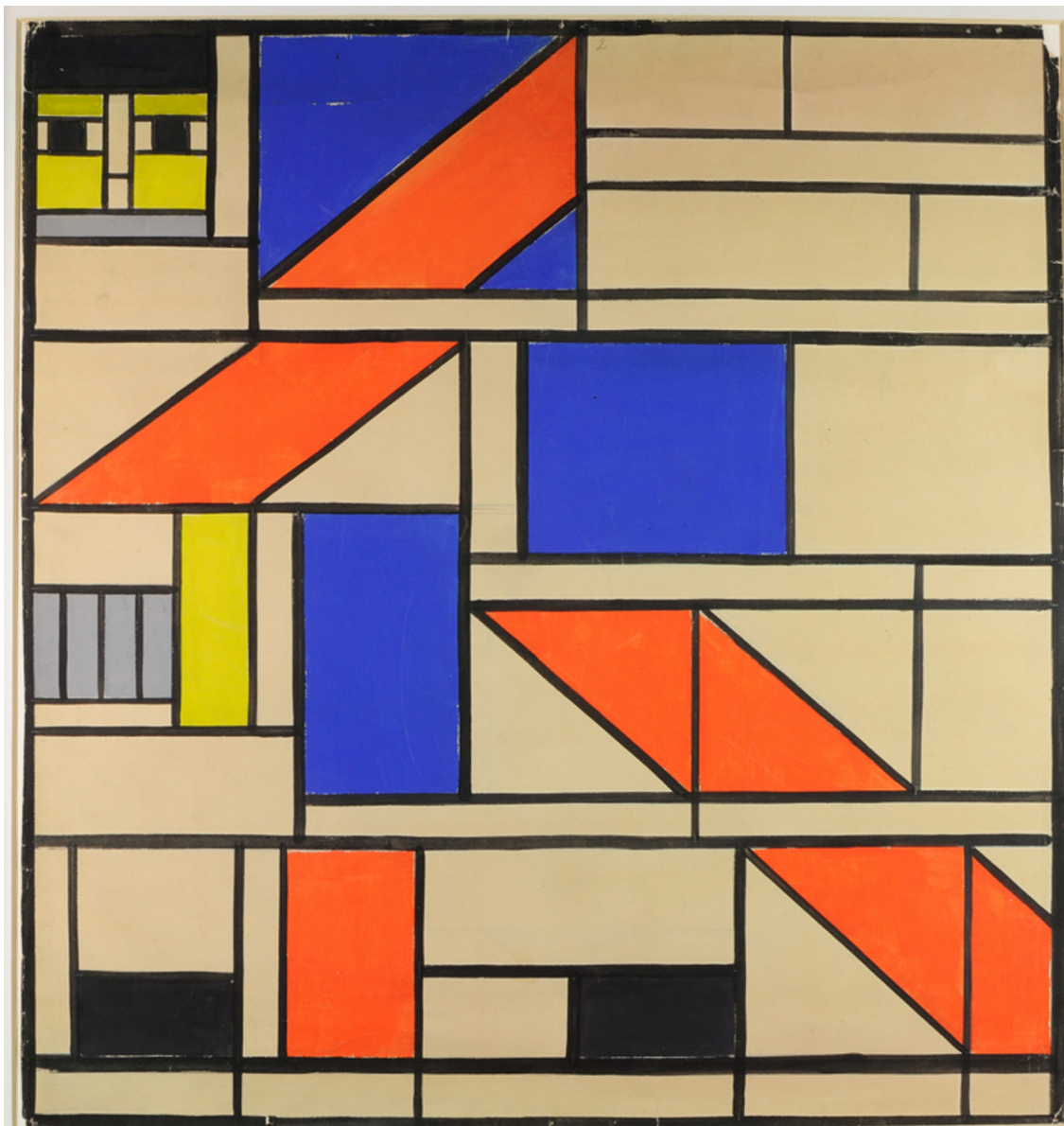
Het doel voor de komende jaren is om het behaalde succes vast te houden. Het is tijd om vooruit te kijken: *om te oogsten*. Met behoud van het goede, maar niet bang voor het nieuwe. De inhoudelijke kwaliteit van de tentoonstellingen houden wij vast. Vanuit de goede basis die er ligt op het gebied van educatie, zetten we nieuwe stappen. We willen een aantrekkelijker museum zijn voor kinderen en jongeren.

We ontwikkelen aansprekende publieksactiviteiten, zowel voor bezoekers als voor zakelijke partners, sponsors en donateurs. Museum Dr8888 zal de komende jaren na een succesvolle groei opnieuw hard moeten werken om een stabiele organisatie te blijven. Voorwaarden hiervoor zijn een duurzame, financieel

AMBITIE SMALLINGERLAND | De identiteit van Smallingerland is zichtbaar en voelbaar in de openbare ruimte"

Theo van Doesburg, *De zaaier* [1921-1922].

Theo van Doesburg, *De maaier* [1921-1922].

gezonde positie en investeren in toekomstbestendige huisvesting. Daarvoor is daadkracht, doorzettingsvermogen en wilskracht nodig.

1.3 Terug naar Smallingerland

In Drachten en Smallingerland zijn we niet bang voor het nieuwe en nooit geweest ook! Daar hebben Evert en Thijs Rinsema al begin vorige eeuw vele tastbare bewijzen voor geleverd. Via hen zijn belangrijke sporen van de Stijl en Dada in Drachten terug te vinden. In een tijd van crisis bloeide begin 20ste eeuw kunst en cultuur in Smallingerland, was er een bloeiend verenigingsleven en stond Drachten in de brede regio bekend om de grote bedrijvigheid die hier aanwezig was. Een cultuur van eigenzinnigheid en dwars denken heeft dit mogelijk gemaakt en vormt het DNA van Drachten en dorpen in Smallingerland tot op de dag van van-

daag. Dát is het verhaal dat wij vanuit Museum Dr8888 vertellen. Een verhaal dat niet alleen aansprekend is voor bezoekers uit de regio Noord Nederland, maar ook voor een groeiende groep cultuurtoeristen op zoek naar authentieke verhalen in de gebieden die zij voor kortere of langere tijd bezoeken en ontdekken.

1.4 Strategische doelstellingen:

Hieronder leest u de strategische doelstellingen van Museum Dr8888, die naadloos aansluiten op de culturele en toeristische ambities van gemeente Smallingerland en provincie Fryslân. De ambities van gemeente Smallingerland komen door het gehele plan terug in omliggende kaders. In hoofdstuk 7 leest u tot slot hoe we aansluiten op de ambities van de provincie Fryslân.

Strategische doelstellingen

- 1 Museum Dr8888 is een museum van en vóór iedereen.
- 2 Museum Dr8888 inspireert, stimuleert en verbindt jong en oud en biedt daarmee een uitdagende werkplek.
- 3 Museum Dr8888 verzamelt, beheert en presenteert de kunst- en cultuurhistorische collectie van Drachten en Smallingerland, voor huidige én toekomstige generaties.
- 4 Museum Dr8888 presenteert de collectie op een aantrekkelijke en vernieuwende wijze.
- 5 Museum Dr8888 maakt onderscheidende tentoonstellingen van regionaal en (inter)nationaal belang.
- 6 Museum Dr8888 zorgt voor inspiratie, educatie en verdieping.
- 7 Museum Dr8888 is extern gericht en investeert in duurzame samenwerkingen met andere musea, kennisinstellingen en bedrijven.
- 8 Museum Dr8888 is een museum met een stabiele financiële basis voor de langere termijn.

MISSIE

Museum Dr8888 is een museum van en vóór iedereen.

2.1 Missie

Museum Dr8888 vertelt verhalen over kunst en cultuur. Daarmee inspireren, stimuleren en verbinden we jong en oud. We presenteren onderscheidende tentoonstellingen van regionaal en (inter)nationaal belang. Daarnaast verzamelen, beheren en presenteren we de kunst- en cultuurhistorische collectie van Drachten en Smallingerland, voor huidige én toekomstige generaties. In onze programmering zoeken we altijd een verbinding met de eigen collectie en met het DNA van Drachten en Noord-Nederland.

2.2 Visie

Museum Dr8888 is niet bang internationaal te opereren, maar doet dit altijd binnen de regionale context én met de eigen collectie. In een meer en meer mondiale wereld, waarin alles met elkaar in connectie staat, zijn we steeds meer op zoek naar verbinding, een eigen identiteit, kleinschaligheid en gemeenschapszin. Kunst en cultuur laten ons kennis maken met andere denkbeelden, culturen en andere tijden, waardoor er ruimte om anders te kijken, inzicht en ruimte voor nieuwe perspectieven ontstaan. Kunst is daarmee een belangrijke aanjager voor beweging en vernieuwing. Deze wisselwerking tussen de ‘grote wereld’ en de vertaling daarvan naar Smallingerland en Noord-

Nederland, blijft het komende decennium essentieel. We laten onze bezoekers op een onverwachte manier kennis maken met onze collectie en het DNA van Drachten en Noord-Nederland. We willen een succesvolle en stabiele organisatie zijn die regionaal, nationaal en internationaal van betekenis is. We zijn extern gericht en werken samen met andere musea, kennisinstellingen bedrijven. Het museum is bovendien een plek waar iedereen zich welkom voelt, waar je ook vandaan komt, uit welk gezin je komt, welke leeftijd je hebt of welke culturele achtergrond je ook hebt.

2.3 Kernwaarden

We positioneren ons als sterk merk. Onze kernwaarden, gastvrij, kwaliteit, ambitie, waardevol, betrouwbaar en ondernemend staan centraal bij alles wat we doen. Museum Dr8888 wil de komende jaren een rol blijven spelen in het culturele veld van Noord-Nederland. Het museum is een trots gemeentemuseum én een museum dat op belangrijke onderdelen ook van (inter)nationale betekenis is. Het museum heeft zowel lokaal als regionaal draagvlak. Om hiervoor te zorgen richten we ons de komende jaren nog meer naar buiten dan dat we eerder al deden. Met onze missie, visie en ambitie sluiten we aan op de cultuur en toeristische ambities van gemeente Smallingerland en provincie Fryslân.

AMBITIE SMALLINGERLAND | “Er worden maatschappelijke doelen bereikt met cultuur”

”Nieuwe cross-overs, experimenten en producties van talenten verrijken Smallingerland”

GASTVRIJ

Onze bezoeker staat voorop. We zijn een open, gastvrije organisatie waar iedereen welkom is.

KWALITEIT

De kwaliteit van ons aanbod is hoog. We leveren hoogstaande producten, zijn professioneel en onze huisvesting is goed onderhouden.

AMBITIE

We zijn een avant-garde museum. We hebben lef en zijn niet bang voor het nieuwe. We werken aan spectaculaire tentoonstellingen en opereren in Noord Nederlandse en (inter)nationale context.

WAARDEVOL

We voegen waarde toe aan het cultuurtoeristische profiel van Noord Nederland. We verrassen en laten bezoekers genieten van onze collectie.

BETROUWBAAR

We bieden continuïteit in de programmering en ons educatie-aanbod en zijn een goede werkgever.

ONDERNEMEND

We denken en werken marktgericht, zijn proactief en benutten zakelijke kansen waarmee we naast subsidies ook een eigen inkomstenstroom genereren.

2.4 Samenwerking

De komende jaren investeren we nog meer in duurzame samenwerkingen met andere musea en relevante kennisinstellingen. Dat doen we zowel op regionaal, nationaal als internationaal niveau. We bouwen daarnaast aan een breed en blijvend netwerk met een groot aantal bedrijven en instellingen in Smallingerland en de regio Noord-Nederland.

Om meer binding en draagvlak te creëren met de eigen omgeving passen we onderdelen van het concept ‘Our Museum’ toe, een Brits fondsenproject dat navolging krijgt bij onder andere Het Mondriaanfonds en het

Fonds voor Cultuurparticipatie. Samengevat houdt het in dat de lokale gemeenschap nog meer betrokken wordt bij alle aspecten van het museum.

Samenwerken levert voor alle partijen duidelijke meerwaarde op. We overwegen het instellen van een Raad van Advies. Daarin vragen we regionale stakeholders, maar ook mensen met ideeën en invloed van buiten de regio, zitting te nemen. Hiermee willen we op een meer gestructureerde manier creativiteit en denkkraft vanuit verschillende disciplines binden aan Museum Dr8888.

3

Museum Dr8888 inspireert, stimuleert en verbindt jong en oud. We zijn een aantrekkelijke werkgever waar mensen een uitdagende werkplek vinden.

ORGANISATIE

3.1 Organisatie

Museum Dr8888 is een stichting, met een Raad van Toezicht, een algemeen directeur-bestuurder en een conservator. Daarnaast is er een klein aantal vaste medewerkers en grote groep vrijwillige medewerkers. De Governance Code Cultuur is vastgelegd in de statuten en wordt net als de Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code in het dagelijkse werk toegepast. Jaarstukken en beleidsplan zijn via de website openbaar toegankelijk. Het invullen van het toezicht en wijze van besturen worden jaarlijks geëvalueerd. In het museum staat kwaliteit voorop. Bij het inkopen of inhuren van producten en diensten wordt waar mogelijk duurzaam en lokaal gewerkt. Tegenover werk staat een eerlijke vergoeding. Museum Dr8888 heeft de ANBI-status.

3.2 Het team

Het team bestaat uit een goede mix van ervaren oud gedienden en jong aanstormend talent. Zij werken allen in parttime verband. Met grote kwaliteit en passie geeft het team sturing en invulling aan de kernwaarden waar Museum Dr8888 voor staat. Dit doen zij samen met alle vrijwilligers. Met elkaar zijn ze het gezicht van Museum Dr8888 en daarmee ons visitekaartje. Museum Dr8888 staat voor goed werkgeverschap waar aandacht is voor een veilige werksfeer en mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling.

3.3 Vrijwilligers

Zonder onze vrijwilligers zou Museum Dr8888 niet bestaan. We werken samen met ruim 70 vrijwilligers, die een grote diversiteit aan werkzaamheden voor hun

rekening nemen. Onder andere in de rol van gastvrouw/heer, rondleider, balie- en/of horeca- of tuinmedewerker, tentoonstellingsbouwer, educatiemedewerker en/of promotor. En niet onbelangrijk: zij zijn stuk voor stuk belangrijke ambassadeurs van Museum Dr8888.

3.4 Diversiteit en inclusie

Museum Dr8888 onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie niet alleen als leidraad voor de eigen organisatie, maar ook in het vinden en bereiken van specifieke publieksgroepen en opdrachtnemers gekoppeld aan de inhoud van de tentoonstellingen en activiteiten. Afspraken en werkwijzen hierover zijn vastgesteld in het vrijwilligers- en personeelsbeleid van het museum.

Cultuur verbindt en verrijkt, en zou dat moeten doen, ongeacht culturele achtergrond. Dat is echter nog lang niet altijd het geval. Een deel van het potentiële publiek voelt zich daarom niet aangetrokken tot ons culturele aanbod. Museum Dr8888 wil een spiegel zijn van de samenleving: diversiteit en inclusiviteit zijn voor ons vanzelfsprekend. Dat zie je niet alleen terug in de diversiteit van ons team, maar ook in onze vrijwilligers en de doelgroepen die we bereiken. Het museum bereikt de scholen, jongeren, kwetsbare ouderen en statushouders en heeft speciale programma's voor hen ontwikkeld. Dit werpt ook steeds meer haar vruchten af. Statushouders werken als vrijwilliger in het museum, jongeren krijgen een platform door het maken van een eigen tijdschrift en eigen tentoonstellingen en door stage te lopen.

Museum Dr8888, Stijlkamer Thijs Rinsema (foto: Denis Markic).

Museum Dr8888 verzamelt, beheert en presenteert de kunst- en cultuurhistorische collectie van Drachten en Smallingerland, voor huidige én toekomstige generaties.

Museum Dr8888 presenteert de collectie op een aantrekkelijke en vernieuwende wijze.

Museum Dr8888 maakt onderscheidende tentoonstellingen van regionaal en (inter)nationaal belang.

De afgelopen jaren ontwikkelde Museum Dr8888 zich van een regionaal museum naar een museum met internationaal bereik. Dit succes willen we graag vasthouden. We werken daarom ook de komende jaren opnieuw aan verrassende en inspirerende tentoonstellingen die van regionaal en (inter)nationaal belang zijn. De kerncollectie verbindt het DNA van Drachten met de internationale avant-garde en vormt de basis voor tentoonstellingen en gerelateerde publieksactiviteiten. Daarbij gaan we verder op zoek naar onze eigen identiteit: de identiteit van Drachten, van de inwoner van Smallingerland en van Noord-Nederland.

Museum Dr8888 onderscheidt zich van andere regionale musea door zijn collectie avant-garde kunst met vertegenwoordigers van kunstbewegingen zoals De Stijl en Dada. Schoenmakers Thijs en Evert Rinsema zijn begin 20ste eeuw als lokale kunstenaars de schakel met de internationale avant-garde in de personen van Theo van Doesburg en Kurt Schwitters. Het grootste collectieonderdeel van het museum – het Van Does-

burg-Rinsemahuis – is uniek in zijn soort. Het is een reconstructie van het eerste grootschalig uitgevoerde ontwerp van De Stijl-voorman Theo van Doesburg, waarbij kunst en architectuur in gelijkwaardige verhoudingen zijn verwerkt.

4.1 Programmering

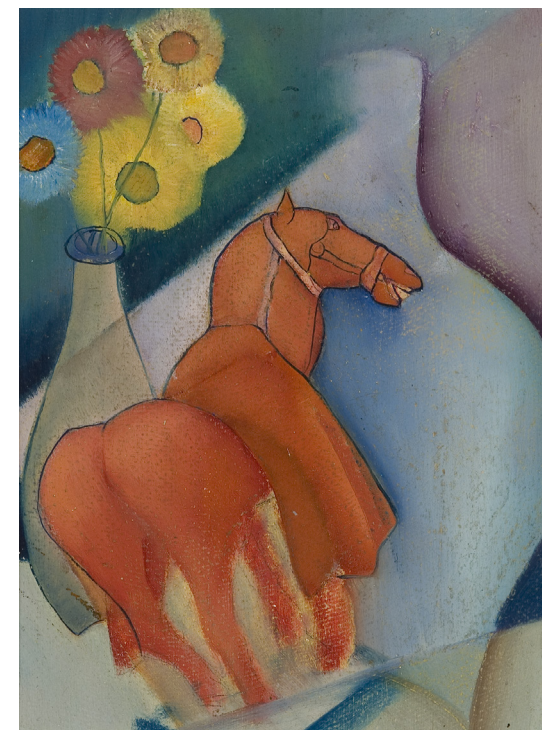
Ons doel is om minimaal één keer in het jaar een internationaal aansprekende tentoonstelling in Drachten te presenteren. Met de internationale tentoonstellingsprogrammering steekt Museum Dr8888 bewust zijn nek uit en laat het zich nadrukkelijk gelden als een museum dat ambitie uitstraalt en dat ook waarmaakt. De fraai vormgegeven tentoonstellingen zullen onze bezoekers keer op keer verrassen. De komende jaren verkennen we met twee vergelijkbare musea uit andere delen van het land de mogelijkheden voor samenwerking, bijvoorbeeld in de vorm van reizende tentoonstellingen.

Daarnaast is er in de basisprogrammering, maar ook daaromheen, ruime aandacht voor het vertellen van

de verhalen van deze regio. Met als voorbeelden het inrichten van mini-exposities in samenwerking met Stichting Smelne's Erfskip en het project Veen en Vaart, It Ferhaal fan Súd East Fryslân tijdens de eerste triën-nale LF2028.

Onze programmering vullen we aan met publieks-activiteiten, gericht op verschillende doelgroepen en op onze stakeholders. Daarnaast willen we onze eigen tentoonstellingen vaker reizend maken, om zo nog

grotere aantallen mensen te kunnen verrassen en inspireren. Alle tentoonstellingsprofielen (avant-garde, de Stijl, Dada en erfgoed) hebben de eigen collectie als uitgangspunt en plaatsen deze in een internationale en historische context. In aansluiting daarop gaan we in de programmering telkens weer de connectie zoeken met hedendaagse thema's en kunstenaars en daarbij verder bouwen aan bestaande maar ook nieuwe vormen van samenwerking.

Thijs Rinsema, *Stilleven met vaas en rood paardje*.

AMBITIE SMALLINGERLAND | *“Er is veel aandacht voor erfgoed in Smallingerland”*

2020

100 JAAR BAUHAUS
(NOVEMBER 2019 TOT EN MET 29 MAART 2020).

SJOERD HUIZINGA EN KLAAS KOOPMANS

Voor 2020 staan twee tentoonstellingen gepland waarin het Fries expressionisme weer volop aandacht krijgt: Sjoerd Huizinga, de grote onbekende van Yn 'e Line en Klaas Koopmans, die honderd jaar geleden geboren werd. Sjoerd Huizinga is van alle Yn 'e Line-kunstenaars de minst bekende maar tegelijkertijd ook de meest experimentele. Dit maakt een spannende combinatie voor een tentoonstelling. Bij de tentoonstelling wordt een boek gepresenteerd, geschreven door Dirk van Ginkel. Bij de tweede tentoonstelling, die samen met de Stichting Klaas Koopmans wordt georganiseerd, zoeken we de samenwerking met Museum Ghislain in Gent (België). Ook werken we bij deze tentoonstelling samen met de Stichting Panorama InsideOUT om maatschappelijke thema's rondom de psychiatrie verder te benoemen.

EVERT RINSEMA 100 JAAR VOLZINNEN

In 2020 is het honderd jaar geleden dat de Verzamelde Volzinnen van Evert Rinsema als Stijl-editie verschenen. In het museum besteden we hieraan aandacht met een kleine expositie over deze publicatie. Buiten het museum wordt met publicaties in de Drachtster Courant en op gevels in het centrum van Drachten zichtbaarheid gegeven aan de volzinnen van Evert Rinsema.

Buitenprogramma

100 JAAR HA&IE (HANDEL EN INDUSTRIE) ONDERNEMERSVERENIGING DRACHTEN.

Museum Dr8888 levert een bijdrage aan dit themajaar door het centrum van Drachten als buitenlocatie en expositieruimte te gebruiken. Dit betreft een samenwerking met Ha&Ie, Smelne's Erfskip (Historisch Centrum Smalingerland) en andere (culturele) partners.

2021

DE PLOEGCOLLECTIE IN DR8888

Naar aanleiding van een artikel in het Ploegjaarboek 2020 wijdt Museum Dr8888 aandacht aan de eigen Ploegcollectie, gebaseerd op de bruiklenen die we van drie verschillende partijen in huis hebben. Een van de thema's in de expositie is 'Vriendschap'. Hierop is ook het educatieve programma gebaseerd.

ODE AAN HET LANDSCHAP

In het kader van bovenstaand thema dat in 2021 landelijk wordt uitgedragen door het NBTC, kiezen we hier voor een expositie voor het landschap door de ogen van Sierd Geertsma en Tap Werkman. In dit jaar is het de 125ste geboortedag van Sierd Geertsma en de Stichting Leven en Werk Sierd Geertsma bestaat 25 jaar. In samenwerking met het Centrum voor Prentkunst in Fochteloo en de plaatselijke VVV Appelscha/bezoekerscentrum Drents-Friese Wold wordt een uitgebreid programma aangeboden, waaronder een nieuwe versie van de Sierd Geertsma wandel- en fietsroute. Tap Werkman wordt in 2021 100 jaar; een mooie aanleiding om zijn werken van de landschappen rondom zijn woonplaats in Frankrijk te presenteren.

VROUWENPALET VAN HET INTERBELLUM

Naar aanleiding van de zeer succesvolle expositie 'Palet van het Interbellum' in 2013/2014 en de vruchtbare samenwerking met Museum De Wieger in Deurne, wordt voor 2021 door de twee partners de tentoonstelling 'Vrouwenpalet van het Interbellum' voorbereid. Een gastcurator stelt de tentoonstelling van werken van vrouwelijke interbellumkunstenaars samen. Mogelijk wordt er ook samengewerkt met de Kunsthal Rotterdam die in 2020 al een tentoonstelling van vrouwelijke kunstenaars aan het voorbereiden is.

2022

IT FERHAAL FAN SÚD EAST FRYSLÂN

Museum Dr8888 gaat voor de triënnale in 2022 de samenwerking zoeken met diverse historische organisaties, waaronder Smelne's Erfskip, Tresoar en de musea in Zuidoost Fryslân. Vanuit het projectidee om onder een gezamenlijk thema met deelthema's in de hele regio Zuidoost Fryslân aandacht te schenken aan het andere Ferhaal fan Fryslân, "Veen en vaart". Het ontstaan, de historie vanuit verschillende invalshoeken en de maatschappelijke relevantie en urgentie van de veenweide problematiek anno 2022. We zijn hierover in gesprek met LF2028.

100 JAAR PAPEGAAIENBUURT

Het ontwerp was klaar halverwege 1921, de voltooiing van de straat, de school en de glas-in-loodramen is in 2022 100 jaar geleden. In samenwerking met de bewoners van de Rijklandbouwwinterschool en andere partijen ontwikkelen we een programma om dit honderdjarige historische stukje van Drachten met de geuzennaam Papegaaienbuurt te vieren.

JAN FREARKS VAN DER BIJ

(100ste geboortjaar 4 november)
In 2022 wordt de 100ste geboortedag van Jan Frearks van der Bij gevierd met een tentoonstelling die in samenwerking met de gelijknamige stichting wordt georganiseerd. Bij deze tentoonstelling wordt een boek geschreven. Van de Yn 'e Line-leden is hij de enige geboren en getogen Drachtster. Zijn kunstenaarscarrière vertoont een heel gevarieerd beeld.

2023

HET VERHAAL VAN DE PHOENIX

Op 13 april 1923 vond in hotel De Phoenix de laatste voorstelling plaats van de Holland-Dadatournee. Bij deze tentoonstelling wordt ingegaan op de rol van De Phoenix in het Drachtster verenigingsleven en wordt de Dadasoiree opnieuw gevierd!

POPPEN UIT HET INTERBELLUM

Met een gevarieerde expositie van poppen uit de grootste privécollectie, afkomstig uit Tsjechië, wordt het speelse aspect van Dada belicht.

AVANT-GARDE TIJDSCHRIFTEN EN TYPOGRAFIE

Museum Dr8888 beschikt met een particuliere bruikleen over een grote collectie avant-garde tijdschriften en typografie. O.a. de verzameling Merz-tijdschriften van Dadakunstenaar Kurt Schwitters wordt op deze tentoonstelling belicht.

4.2 Collectievorming

Een kerntaak van Museum Dr8888 is het verzamelen, beheren en presenteren van de kunst- en cultuur-historische collectie van Drachten en Smallingerland. Dankzij de gemeente Smallingerland en de Stichting Vrienden van het Museum Dr8888 hebben we de afgelopen jaren een mooie collectie kunnen opbouwen. Museum Dr8888 beheert ruim 12.000 objecten, verdeeld over drie verzamelgebieden: geschiedenis, kunst 1885-1965 en hedendaagse kunst. Het collectieplan is in 2020 geactualiseerd en vormt de basis voor het samenstellen van tentoonstellingen, het verzamelen, selecteren en afstoten volgens de Leidraad Afstoting Museale Objecten (LAMO) en het behoud en beheer van de collectie. Ook worden op basis van het collectieplan met succes subsidieaanvragen gedaan voor uitbreiding, restauratie en beheer van de collectie bij zowel regionale als landelijke fondsen. Zo steunt bijvoorbeeld de WCF-Stichting (Wassenbergh-Clarijs-Fonteinstiting) ons museum al gedurende vele jaren met hun bijdragen voor het beheer en onderhoud van de collectie. Dankzij hen werd en wordt bijvoorbeeld apparatuur ten behoeve van de klimaatbeheersing in onze zalen gefinancierd. Andere stichtingen, zoals de Ottema-Kingmastichting, Stichting Leven en Werk Sierd Geertsma (onlangs opgenomen in de collectie Vrienden Museum Dr8888) en particuliere schenkers c.q. bruikleengevers dragen bij aan een voortdurende groei van de collectie.

4.3 Kerncollectie

Kunstenaarsbewegingen en -stromingen vertegenwoordigd in de kerncollectie zijn onder andere Dada, De Stijl, constructivisme en expressionisme. Ze vertegenwoordigen grotendeels de periode 1885-1965 met een uitloop naar hedendaagse kunst.

Onze kerncollectie bestaat onder andere uit kunstwerken van Theo van Doesburg, Kurt Schwitters, Thijs Rinsema, H.N. Werkman, Ids Wiersma, Sierd Geertsma, Pier Pander, Sjoerd Hendrik de Roos, Gerrit Benner, de kunstenaarsgroep Yn'e Line (Jan Frearks van der Bij, Sjoerd Huizinga, Klaas Koopmans, Pier Feddema en Jaap Rusticus) en de werkgemeenschap De Nachtboot (Mare van der Woude, Boele Bregman, David van Kampen en Tseard Visser).

Daarnaast is de collectie de afgelopen jaren uitgebreid met belangrijke schenkingen en langdurige bruiklenen:

- Holland Dada archief van K. Schippers (schenking)
- Rinsema archief van Thijs J. Rinsema (schenking)
- Diverse werken van H.N. Werkman (langdurige bruikleen)
- Diverse werken van Thijs Rinsema, Theo van Doesburg en Bart van der Leek (schenkingen en via RCE permanente bruikleen)
- Collectie van de Stichting Gosse Sierksma en Stichting Leven en werk Sierd Geerstma (schenkingen).

Verder bestaat de kerncollectie erfgoed onder andere uit de collecties zilver, oude kronieken en geschriften, houten schooltassen en glas-in-lood.

4.4 Topografische atlas van Smallingerland

Naast de collectie beeldende kunst is ook de topografische atlas van Smallingerland onderdeel van de collectie van Museum Dr8888. Deze collectie bevat naast aquarellen, pentekeningen en etsen van Jan Planting, Ids Wiersma en anderen, ook oude prenten, foto's en dia's van Smallingerland. Een deel van deze collectie valt onder beeldende kunst, een ander deel behoort tot het erfgoed.

Sjoerd Huizinga, *Boerderij met gele boom*.

4.5 Collecties breder

Verder zijn er deelcollecties die nog verder onderzoek nodig hebben. Hieronder valt de collectie textiel, maar ook de collecties schoenen, munten en penningen, sieraden, boeken en antieke bijbels, gereedschappen, speelgoed en kinderspelletjes.

Om de rijke collectie zo goed mogelijk te kunnen beheren en opslaan, is in 2014 een extern depot gerealiseerd. Voor de komende jaren is daarmee een belangrijke stap gezet in de richting van adequate bewaaromstandigheden van onze collectie.

4.6 Van Doesburg-Rinsemahuis

Na jarenlang werken is het eindelijk zover: het Van Doesburg-Rinsemahuis is open. Deze museumwoning is een belangrijk hoofdstuk in de geschiedenis van de Stijl én van Drachten. Voor het eerst (1921) is er sprake van een driedimensionaal Stijlkunstwerk. Zowel vloeren, muren als plafonds maken er deel van uit. Veel verschillende partijen (o.a. St. VDRH, provincie Fryslân, gemeente Smallerland, Museum Dr8888, RCE) zorgden ervoor dat de museumwoning opgeleverd kon worden. Nu is het de tijd om daarvan de vruchten te plukken.

4.6.1 Taakverdeling Museum Dr8888 en Stichting VDRH

Sinds 2019 neemt Museum Dr8888 de exploitatie, het tonen en vertellen van de verhalen, voor zijn rekening. Museum Dr8888 is verantwoordelijk voor de museale programmering, educatie en openstelling voor een breed publiek en draagt deels bij aan de instandhoudingskosten. Stichting VDRH is eigenaar en verantwoordelijk voor onderhoud, beheer en het in stand houden

van de museumwoning en ontvangt van de gemeente Smallerland een jaarlijkse subsidie voor een deel van de instandhoudingskosten.

4.6.2 Belang

Het belang van het Van Doesburg-Rinsemahuis (VDRH) is evident en is gebaseerd op drie belangrijke pijlers:

- **Cultuurhistorisch** - Het VDRH houdt het cultureel erfgoed in Drachten in stand, en presenteert dit op een aantrekkelijke manier aan het publiek. De kunstenaars Thijs en Evert Rinsema zorgden ervoor dat Drachten nog sterker verankerd is met De Stijl. Evert als één van de weinige Stijldichters, Thijs als beeldend kunstenaar. Daarnaast ontwierp Thijs, net als Gerrit Rietveld, Stijlmeubelen. Thijs en Evert Rinsema zijn twee Drachtsters waar de bewoners van Smallerland trots op kunnen zijn en zich mee kunnen identificeren. In januari 2019 werd de museumwoning bovendien benoemd als Rijksmonument.

- **Economisch** - Museum Dr8888 en het VDRH dragen in belangrijke mate bij aan het cultuurtoerisme, de citymarketing en het vestigingsklimaat van Smallerland. Het VDRH is dé belangrijkste internationale cultuurtoeristische trekker voor Drachten.

- **Educatie en participatie** - De Stijl vormt een van de vijftig vensters van de Canon van Nederland: een overzicht van 'wat iedereen in elk geval zou moeten weten van de geschiedenis en cultuur van Nederland'. Vanaf nu hoeven scholieren en studenten niet meer naar Amsterdam, Utrecht of Den Haag om dit belangrijke onderdeel van de Canon te bezoeken.

Voorkamer van het Van Doesburg-Rinsemahuis, foto gemaakt door Jildo-Tim Hof.

5

Museum Dr8888 zorgt voor inspiratie, educatie en verdieping.
Zowel tijdens als na het bezoek aan ons museum.

INSPIRATIE, EDUCATIE EN VERDIEPING

Museum Dr8888 is in staat om het publiek steeds weer te verrassen en te inspireren. Dat doen we met ons aanbod van tentoonstellingen en bijpassende educatie en verdieping in de publieksactiviteiten. De komende jaren willen we doorgroeien naar een breder en groter publieksbereik van 35.000 bezoekers per jaar. Daarbij richten we ons niet alleen op onze primaire doelgroep van bovengemiddeld opgeleiden met interesse voor kunst, cultuur en architectuur, maar nadrukkelijk ook op scholen en op de secundaire doelgroep verblijfs-recreanten in Friesland, Drenthe en Groningen gedurende de vakantieperiodes.

5.1 Kunstonderwijs met kwaliteit

Museum Dr8888 biedt kunstonderwijs met kwaliteit voor iedereen in Drachten en Smallerland, is relevant voor volgende generaties en is toegankelijk voor alle lagen van de bevolking. Een bezoek aan Museum Dr8888 moet een ultieme ervaring zijn waarbij je geïnspireerd raakt door kennis te maken met echte kunstobjecten en bijzondere verhalen, én door zelf uitgedaagd te worden om spannende creaties te maken. De volgende drie fasen vormen de basis voor al onze educatieprogramma's:

- Ontdekken/inspireren
- Verdiepen/produceren
- Beschouwen/reflecteren

Met deze fasen voldoen wij aan de eisen en kerndoelen die zowel het basis- als het middelbaaronderwijs hebben gesteld. We willen net even dat stukje extra beleving en verdieping aan het al bestaande kunst-onderwijs op scholen bieden. In het museum hebben wij echte kunstobjecten die een onvergetelijke indruk kunnen achterlaten. Door op een uitdagende speelse manier naar kunst te kijken worden leerlingen geïnspireerd om zelf aan de slag te gaan. Er worden methodes gebruikt zoals Visual Thinking en Ways Of Looking die in musea over de hele wereld worden gebruikt. In Museum Dr8888 onderscheiden wij ons door op zaal (dus tussen de kunstwerken) creatieve spelactiviteiten te doen.

Kinderen en jongeren kunnen in Museum Dr8888 als een van de weinige musea in Nederland met hun kleurpotloden direct hun inspiratie uiten op papier. Elk jaar hebben wij tenminste twee hbo-studenten die onderzoek doen in het kader van museumeducatie.

AMBITIE SMALLINGERLAND | “Meer mensen doen mee aan, of bezoeken culturele activiteiten”

“Elk kind in Smallerland komt in aanraking met cultuur, zowel in het primair- als in het voorgezet onderwijs”

“Als je weer buiten staat zit je hoofd vol goede ideeën, weet je een beetje meer over jezelf en heb je iets nieuws geleerd”.

In onze rondleidingen en workshops sluiten we zoveel mogelijk aan bij de belevingswereld van jongeren en kinderen. Er worden bruggen geslagen tussen de populaire hypes en hoge kunst. Tijdens een bezoek proberen we jeugd in te laten zien dat alles wat nu bestaat (en wat dus bekend is onder de doelgroep) een reactie is op wat er is geweest. Hierdoor ontwikkelen kinderen en jongeren cultureel zelfbewustzijn, wat helpt bij het vormen van hun identiteit.

Ons educatieteam

Om onze hoge ambities op het gebied van educatie te bereiken, is gemotiveerd en goed gekwalificeerd personeel nodig. We werken met een divers team, waarin iedereen een hbo-opleiding in zijn of haar bezit heeft: van de opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving, tot Geschiedenis of docent Basis-onderwijs. Deze mix van mensen vormt samen een team dat voor iedere doelgroep passend onderwijs kan bieden.

5.1.1 Generatie van de toekomst

Het vertrouwd raken met het bezoeken van musea is een duurzame investering voor de toekomst. In ons educatiebeleid proberen we zoveel mogelijk bruggen te slaan tussen de belevingswereld van jongeren en de kunst die tentoongesteld wordt. Als museum willen we relevant blijven voor de jongere generaties. Daarom kunnen jongeren hun stem laten horen over wat het museum van de toekomst zou moeten zijn. Er zijn meerdere doel- en leeftijdsgroepen aan dit nieuwe project gekoppeld. Zo komen de studenten van ROC Friese

Poort aan het woord, worden de eersteklassers van het VHS Singelland betrokken en denkt atheneum vier van het CSG Liudger na over een nieuwe invulling van het museum van de toekomst: *Museum Z*.

5.1.2 Inclusie

Mensen met dementie en hun dierbaren

In het educatiebeleid van ons museum zijn we altijd bezig om zoveel als mogelijk diverse doelgroepen te bereiken. In 2016 is Museum Dr8888 begonnen met *Onvergetelijk Dr8888* waar wij rondleidingen bieden voor mensen met dementie en hun dierbaren. Het project 'Onvergetelijk' is geïnitieerd door het Stedelijk Museum en het Van Abbemuseum te Eindhoven. Museum Dr8888 was een van de eerste musea van Nederland die destijds werden uitgekozen om dit project over te nemen.

Kinderen van 6 tot 12 jaar

Op woensdagmiddag hebben we *Kinderatelier*, waar kinderen elke week kunnen binnenlopen voor een leuke creatieve workshop. Dit project loopt het hele jaar door (behalve in de kerstvakantie). We willen dat alle kinderen toegang hebben tot kunsteducatie en maken het daarom zo laagdrempelig mogelijk. Je mag zo binnenlopen en je mag zelf kiezen wanneer je komt.

Speciaal onderwijs

Voor speciaal onderwijs bieden we, net als voor regulier onderwijs, een mooi programma. Dit is een variatie op het reguliere programma maar dan in overleg en op maat gemaakt voor de doelgroep.

Families

Voor families hebben we een kijkwijzer bij de balie liggen. Deze kunnen gezinnen meenemen bij hun bezoek aan het museum waarbij ze worden uitgedaagd de dialoog aan te gaan en om goed te kijken. Ook is er de vernieuwde museumkoffer voor een ontdekkingstocht door het museum. Zo wordt het bezoek voor iedereen een feest.

5.1.3 Overzicht aanbod

In ons aanbod voor scholen is sprake van een dooropende leerlijn. Zodat er vanaf 4 tot 18 jaar een opbouwende fase plaatsvindt waarin steeds meer de diepte in wordt gegaan qua kennis en ervaring.

- Programma basisonderwijs
- Programma voortgezet onderwijs
- Programma speciaal onderwijs
- Projecten voor mbo- en hbo-studenten
- Onvergetelijk Dr8888 voor mensen met dementie en hun dierbaren
- Kinderatelier voor kinderen van 6 tot 12 jaar
- Kijkwijzer museumbezoek families

5.2 Publieksactiviteiten

We zetten de komende jaren in op een stijging van het aantal aantrekkelijke publieksactiviteiten. Daarmee bieden we verdieping gekoppeld aan de collectie, tentoonstellingen en, waar relevant, aan maatschappelijke ontwikkelingen. Dit doen we in de vorm van lezingen, workshops, concerten, netwerkbijeenkomsten, exclusieve bezoeken aan het Van Doesburg-Rinsemahuis, maar ook in de meer actieve sfeer zoals bijvoorbeeld met atelierbezoeken. Zo werden bij de tentoonstelling *Wanderlust* (2019) in samenwerking met Wandelnet speciale wandelingen ontwikkeld en aangeboden. Daarnaast is Museum Dr8888 sinds 2019 naast Leeuwarden

en Groningen, locatie voor collegereeksen, incidentele colleges en studiedagen van De Vrije Academie. Ook is er een stijgende vraag naar mogelijkheden voor de verhuur van Museum Dr8888 voor bijeenkomsten van derden.

5.3 Producten en diensten

Museum Dr8888 is meer dan alleen een museum. Het museum beschikt over een bescheiden museumshop en -horeca. Daarmee bieden we onze bezoekers naast een bezoek aan het museum meer waarde. We gaan de komende periode met inventiviteit en ondernemerschap bekijken hoe we hieruit een meer betekenisvolle bron van inkomsten voor het museum kunnen genereren.

5.4 Publicaties

Met het uitgeven van eigen publicaties kunnen we museumbezoekers de mogelijkheid bieden zich op een andere manier dan via een tentoonstelling te verdiepen in een onderwerp. Bij vrijwel elke grote expositie verschijnt een publicatie in de vorm van een boek en/of catalogus. De publicaties zijn prettig leesbaar, geschreven voor een breed publiek, rijk geïllustreerd en naast onze museumshop, ook in boekwinkels verkrijgbaar.

5.5 Cultuurreizen

De Stichting Vrienden van Museum Dr8888 biedt excursies en cultuurreizen aan. Deze reizen kunnen naar een land gaan dat in de tentoonstelling centraal staat, of naar musea in het binnen- of buitenland met een vergelijkbare collectie. De Vrienden verzorgen het inhoudelijke programma, de organisatie en de uitvoering van de reizen. Het museum verleent wanneer gewenst inhoudelijke expertise voor het reisprogramma.

5.6 Website en online collectie

Op www.museumdrachten.nl is alles wat men wil weten over het museum terug te vinden. Via deze website kunnen alle geïnteresseerden onze collectie ook eenvoudig online bekijken.

5.7 Digitaal magazine

Het multimediale landschap is volop in beweging. Dit biedt kansen om bezoekers op andere manieren te informeren en aan ons museum te binden. Daarom gaan we ons de komende tijd verdiepen in de mogelijkheid om één keer per jaar een Museum Dr8888-magazine uit te geven, met daarin onderwerpen die met het museum verband houden.

Jan Planting, *Stilleven met verfpotten*.

6

SAMENWERKING

We zijn extern gericht en investeren in duurzame samenwerkingen met andere musea, kennisinstellingen en bedrijven.

De komende jaren investeren we nog meer in duurzame samenwerkingen met andere musea en relevante kennisinstellingen. Dat doen we zowel op regionaal, nationaal als internationaal niveau. We bouwen daarnaast aan een breed en blijvend netwerk met een groot aantal bedrijven en instellingen in Smallerland en de regio Noord-Nederland.

6.1 Internationale samenwerking

Vanaf 2011 hebben we hard gewerkt aan het opbouwen van een internationaal netwerk. Niet alleen musea, maar ook internationale verzamelaars, academies en cultuurinstellingen behoren tot dit netwerk. Met name met Straatsburg hebben we een speciale band. Daar realiseerde Theo van Doesburg zijn laatste en grootste werk wat betreft kleur in architectuur: De Aubette. Zowel met het Musée d'Art moderne et contemporain (MAMC) in Straatsburg, museum voor moderne en hedendaagse kunst, de architectuuringenieursopleiding INSA, als de Stichting Theo Van Doesburg Straatsburg zijn de afgelopen jaren contacten gelegd. Daarnaast hebben wij onze verzamelaarscontacten in Duitsland, Zwitserland, Frankrijk en België. Onlangs tekenden we in het kader van 100 jaar Bauhaus bovendien een partnershipovereenkomst met het Heinrich Neuy Bauhausmuseum in Steinfurt.

6.2 Nationale samenwerking

In de regio werken we regelmatig samen met Museum Belvédère, het Pier Pander Museum, Fries Museum en Tresoar. Door onze kennis en kunst uit te wisselen, realiseren we ook op de lange termijn voor onze bezoekers aantrekkelijke en inspirerende exposities. Museum Dr8888 maakte van 2015 t/m 2019 onderdeel uit van het netwerk van landelijke musea dat samenwerkte rondom de verhaallijn 'Mondriaan en De Stijl', opgezet door het NBTC. De komende jaren verkennen we met Museum De Wieger in Deurne en het Chabot Museum in Rotterdam mogelijkheden voor samenwerking, bijvoorbeeld in de vorm van reizende tentoonstellingen.

6.3 Lokale samenwerking

Lokaal werken we op het gebied van educatie samen met onder andere Schouwburg De Lawei, ROC Friese Poort en het Drachtster Lyceum. We werken daarnaast samen met bedrijven en organisaties, waaronder Rabobank Drachten Noordoost Friesland, Ferwerda Beveiliging, Sûnenz en Ha&le. De komende jaren zetten we stevig in op het uitbreiden van duurzame samenwerkingen op lokaal en regionaal niveau.

Sinds februari 2020 is Stichting Smelne's Erfskip met het Historisch Centrum Smallerland gehuisvest in

AMBITIE SMALLINGERLAND | “De creativiteit die er is in Smallerland zetten we in voor innovatie en duurzame ontwikkeling”

het gebouw van Museum Dr8888. De goede inhoudelijke samenwerking die de afgelopen jaren is ontstaan met incidentele activiteiten krijgt daarmee prachtige mogelijkheden om zich uit te breiden en zorgt bovendien voor versterking van beide partijen. Daarnaast betekent de samenwerking een verbreding van de historische kennis en collectiebreedte die de partijen in gezamenlijkheid toegankelijk maken voor het brede publiek. Met zowel Smelne's Erfskip, als Stichting VDRH werken we waar het kan nauw samen bij promotieactiviteiten.

6.4 Marketing en Public Relations

Online media speelt steeds een grotere rol. We zetten daarom in op digitale publiciteit, volgen de ontwikkelingen en we onderzoeken de mogelijkheid van een digitaal magazine. We zetten ons bestaande communicatie- en marketingmiddelen in en positioneren daarmee Museum Dr8888 en het Van Doesburg-Rinsemahuis als sterk merk. Hoewel we ons in de toekomst meer zullen richten op online media, is het belangrijk – met het oog op onze doelgroep – de traditionele media niet uit het oog te verliezen. Daarom blijven onze communicatie- en marketingmiddelen een mix van off- en online media. Het strategisch Marketing- en Promotieplan 2020–2024 is hierbij een leidraad om gericht te werken aan publieksbereik met verschillende communicatielijnen gericht op specifieke bezoekersgroepen en stakeholders.

6.4.1 Drachten, stad in Stijl

Museum Dr8888 en het Van Doesburg-Rinsemahuis hebben veel potentie als een ijzersterke (marketing) combinatie. De afgelopen jaren is er samen met gemeente Smallerland en de centrumondernemers gewerkt aan de zichtbaarheid van de Stijl-historie en

marketing voor het centrum van Drachten. Dit werd bijvoorbeeld gedaan met activiteiten als de jaarlijkse modeshow van Ha&le in het centrum, Drachten in Stijl en in de publieke ruimte met de Rinsema-stoelen. Drachten, stad in Stijl, is als beeldmerk breed opgepakt en geadopteerd. Door het vrijgeven van beeldrecht op werken uit onze kerncollecties aan ondernemers konden producten worden ontwikkeld en transformeerde de openbare ruimte in delen van het centrum via het vastgoed en etalages in “Stijl”.

Ondernemers zijn zich in toenemende mate bewust dat Museum DR8888, in combinatie met het Van Doesburg-Rinsemahuis, een belangrijke economische pijler is. Onderzoek van het NIPO heeft aangetoond dat de bezoekers aan het museum in 2017 maar liefst 3 miljoen euro hebben besteed in Noord Nederland¹. Dat is niet alleen merkbaar aan de hogere omzet, maar ook aan de betrokkenheid van het museum met de ondernemers.

Voor de komende jaren bestaan er meer ambities die we samen met de centrumondernemers willen realiseren. Voorbeeld is het buitenprogramma voor 2020 in het kader van 100 jaar Ha&le. We zien in toenemende mate trots bij de bewoners, van jong tot oud over de rol van Drachten binnen De Stijl-beweging.

¹] Zie bijlage onderzoek NBTC/NIPO Research Eindresultaten bezoekers en bestedingen M2DD 2017 januari 2018

Pieter Pander,
interieur van de Pier Pandertempel.

We zijn een museum met een stabiele financiële basis voor de langere termijn.

Om de ambities voor de komende vier jaar waar te maken zal Museum Dr8888 de succesvolle groei en versterking van het profiel van de afgelopen periode moeten bestendigen. Er ligt een forse opgave om de komende jaren een steviger financiële basis te leggen onder de organisatie en ambities. Dat doen we door meer evenwicht te creëren in verschillende financieringsbronnen waarbij minder dan de helft van de inkomsten vanuit één subsidiebron komt. We benaderen fondsen, sponsors en donateurs planmatig.

7.1 Sponsoring en fondsenwerving

We werken, op basis van een plan van aanpak voor vier jaar, aan het behouden en verwerven van nieuwe zakelijke partners. Van groot belang is dat bedrijven die zich verbinden aan Museum Dr8888 zich ambassadeur voelen en de samenwerking ervaren als een wederkerige relatie. Uit feedbackgesprekken blijkt dit een belangrijk aandachtspunt voor Museum Dr8888. Deze aanpak evalueren we tussentijds en stellen we bij als dat nodig is. Vanuit ons eigen netwerk benaderen we mensen met expertise om mee te denken en mee te werken in het werven van nieuwe relaties.

Sponsorwerving gebeurt op verschillende niveaus. Naast donateurs van de Vrienden van Museum Dr8888 is er de Rinsemaclub, de Van Doesburgclub en zijn er Museumpartners.

- **RINSEMACLUB** - Een innovatief en dynamisch netwerk van ondernemers en zzp'ers uit de regio. Het zijn be-

drijven die kunst, cultuur en erfgoed en in het bijzonder Museum Dr8888 een warm hart toedragen en het museum op een toegankelijke manier willen ondersteunen. Het lidmaatschap biedt leden een cultureel en maatschappelijk netwerkplatform met wederkerige voordelen.

- **VAN DOESBURGCLUB** - De leden van onze Van Doesburgclub leveren een aanzienlijke bijdrage aan de grote tentoonstellingen die we minimaal een keer per jaar organiseren. Ook kunnen specifieke activiteiten en projecten worden ondersteund.

- **MUSEUM PARTNERS** - Met onze partners maken we specifieke afspraken over inhoud en uitingen van de samenwerking. Rabobank Drachten Noordoost Friesland is zo'n partner van Museum Dr8888. Een partnership is bedoeld voor de organisatie van tentoonstellingen, activiteiten, speciale acties, cultuurparticipatie en educatiedoeleinden. Met deze samenwerking stimuleert en ondersteunt de Rabobank het maatschappelijk, cultureel en economisch klimaat in Drachten en omgeving. Bovendien maakt deze ondersteuning het mogelijk om educatieve activiteiten en participatieprojecten in de regio te organiseren.

- **OVERIGE** - Tot slot hebben we diverse zakelijke relaties die ons steunen in natura.

Ook de fondsenwerving hebben we onderverdeeld. Voor tentoonstellingen met een regionale uitstraling en de kleinere educatieve projecten schrijven we fondsen aan uit de regio.

Voor de grote tentoonstellingen en jaarprogramma's schrijven we de landelijke fondsen aan.

7.2 Giften en legaten

Enmalige of periodieke giften zijn ook mogelijk. Omdat Museum Dr8888 een culturele ANBI status heeft, kan er een extra bedrag worden afgetrokken van de belasting.

7.3 Subsidies

De doelstellingen en ambities uit dit beleidsplan dragen op verschillende manieren bij aan de culturele en recreatief- toeristische opgaven van zowel gemeente Smallingerland als de provinsje Fryslân.

Museum Dr8888 heeft sinds 1994, na de verzelfstandiging vanuit een gemeentemuseum, een structurele subsidierelatie met de gemeente Smallingerland. Daarnaast is er vanuit de gemeente voor een periode van vijf jaar extra financiële ondersteuning geweest in aanloop naar het Culturele Hoofdstadjaar LF2018. Met het wegvallen van die extra middelen zijn 2019 en 2020 jaren van financiële beperkingen, waarin we de ambitie naar vermogen hebben weten vast te houden. Maar om de komende jaren weer goed op peil te komen en verder te professionaliseren zijn er structureel meer financiële middelen nodig. Naast het voortdurend zoeken naar financiering vanuit andere bronnen doen we daarom ook een aanvraag bij de provinsje Fryslân op basis van de subsidieregeling Musea en Kunstinfrastuctuur Fryslân.

7.4 Vrienden van Museum Dr8888

De Stichting Vrienden Museum Dr8888 levert naast een jaarlijkse bijdrage, via donateurschappen ook bijdragen aan bijvoorbeeld aankopen en/of tentoonstellingen. Circa 15% van de collectie van Museum Dr8888 is eigendom of in bruikleen van Stichting Vrienden Museum Dr8888.

7.5 Huisvesting

Sinds de huisvesting in het voormalig klooster aan het Museumplein in 1994 is bekend dat er beperkingen zijn in ruimte. Al geruime tijd zijn er wensen voor uitbreiding met een extra vleugel en groeiende noodzaak om de museale huisvesting weer toekomstbestendig te maken. Hierbij gaat het onder meer over de educatieve ruimte, meer expositieruimte met hogere wanden, maar ook over facilitaire ruimten en klimaatbeheersing. Sinds 2014 is er een bescheiden extern depot betrokken dat voldoet aan museale normen.

Alle noodzakelijke en wenselijke aanpassingen in het gebouw in de afgelopen 10 jaar heeft Museum Dr8888, vanuit de beperkte beschikbare eigen middelen, met grote inzet en creativiteit van eigen medewerkers en vrijwilligers weten te realiseren.

Investeren in de huisvesting en met betreffende partijen keuzes maken in de manier waarop dat kan, is integraal onderdeel van dit beleidsplan. Niet als doel op zich, maar als voorwaarde om inhoudelijke ambities, de organisatie en de financiële basis op orde te krijgen en te houden.

Met de opgave die er ligt voor een noodzakelijke renovatie en verduurzaming van het gebouw en de al sinds lange tijd bestaande ambitie voor een nieuwe expositie vleugel zal het motto “Niet bang voor het nieuwe” verder vorm krijgen. Wij zijn daarover in gesprek met de gemeente Smallingerland als grootste subsidiënt, eigenaar van circa 70% van de collectie en verhuurder van het gebouw.

Zilveren avondmaalsbeker.

Sierd Geertsma, *De blauwe strijder* [1930].

Boele Bregman, *Brancard* (1966).

ONDERZOEK MUSEUM DR8888 BEZOEK

We willen zoveel mogelijk mensen bereiken. Omdat bezoekers de spil vormen waarop het Museum draait, is het belangrijk stil te staan bij de vraag wie die museumbezoeker is. Sinds 2014 doet het museum via onderzoek naar de samenstelling en tevredenheid van het publiek. Daaruit blijkt dat het profiel van de gemiddelde museumbezoeker er als volgt uitziet:

- 85% is 50 jaar of ouder (percentage 25- groeit!)
- 60% is vrouw
- 60% heeft een HBO of WO opleiding
- 20% komt uit Friesland
- 39% komt uit Noord Nederland
- 40% komt uit de rest van Nederland
- 1% komt uit het buitenland (verschuiving naar hoger percentage, in 2017 8%)
- 65% is eerder in het museum geweest
- 80% komt speciaal voor een tentoonstelling en het museum (dus niet voor iets anders in Drachten)
- 25% komt van een vakantieadres
- de gemiddelde groepsgrootte is 2 personen
- een bezoeker verblijft gemiddeld 2 uur in het museum

Vanuit marketing oogpunt kunnen we twee soorten doelgroepen onderscheiden. De primaire doelgroep bestaat uit heavy- en medium-users die relatief gemakkelijk te bereiken zijn en snel zijn te activeren om een bezoek aan het museum te brengen:

- dagrecreanten
- actieve, welgestelde 55+
- bovengemiddeld opgeleiden
- kunst, cultuur en architectuur geïnteresseerden
- wetenschap- en archeologie geïnteresseerden
- lager, middelbaar, hoger en academisch onderwijs,
- inwoners/bestuurders/medewerkers gemeente Smallingerland en provincie
- docenten en studenten kunstopleidingen
- internationale, nationale en regionale media

De secundaire doelgroep wordt gevormd door de medium- en low-users van musea die niet vaak een bezoek aan Museum Dr8888 brengen, maar die een belangrijk groot potentieel vormen.

Bij deze groep speelt de concurrentie van andere dagbestedingen, zoals attractieparken, winkelcentra, natuurbeleving, etc. een grote rol. Deze secundaire doelgroep wordt gevormd door:

- verblijfsrecreanten in Friesland, Drenthe en deels Groningen gedurende de vakantieperiodes
- gasten van toeristische accommodaties en attractieparken in Friesland, Drenthe en Groningen
- families met kinderen
- media gericht op deze specifieke groepen
- groepsbezoek

In deze secundaire doelgroep is een groot potentieel aanwezig dat actief aangeboord kan worden. Vooral families met kinderen en verblijfsrecreanten moeten met de nieuwe collectiepresentaties, familiedagen, VDRH en het Kinderatelier worden verleid ons te bezoeken. Inzicht in de samenstelling en beweegredenen van bezoekers is belangrijk om het bezoek te sturen.

Feedback

Het Museum houdt al jaren de reacties op de tentoonstellingen bij door middel van een gastenboek, een enquête opgezet door de Museumfederatie Fryslân en in 2017 specifiek voor de bezoekers van Mondriaan to Dutch Design. Daar uit komt regelmatig naar voren dat bezoekers aangenaam verrast zijn door de gastvrijheid van het museum, de bijzondere tentoonstellingen en de unieke collectie.

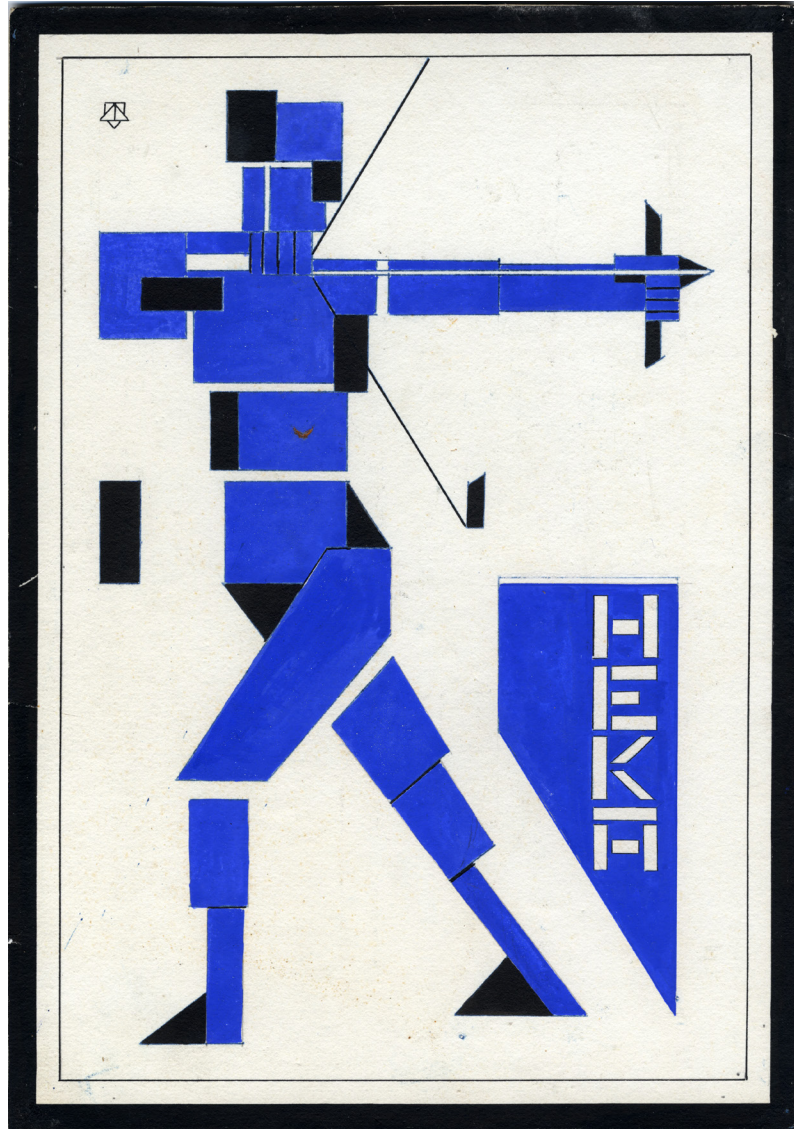
Complimenten krijgen we vaak ook over de sfeer in het gebouw en van het gebouw. Enkele superlatieven in het kort: *Prachtige parel! Mooie tentoonstelling, ik ben gelukkig niet voor niets helemaal uit België gekomen. Wat zijn we gastvrij ontvangen! Prachtige sfeer en Stijlvolle tentoonstelling, we komen terug!*

Minpunten zijn de lage plafonds, het op onderdelen gedateerde interieur, de bereikbaarheid (openbaar vervoer) en de onaantrekkelijkheid van het centrum. Uit de reacties blijkt dat een groot aantal negatieve factoren van externe aard zijn die door het museum niet of nauwelijks

te beïnvloeden zijn. Toch zijn we door het centrum van Drachten als externe tentoonstellingsruimte te gebruiken op de goede weg om ook op die externe factoren positieve invloed uit te oefenen. De ervaring is belangrijk bij de benadering van bezoekers.

Dit houdt in dat het museum een totaalconcept ontwikkelt waarbij alles op elkaar is afgestemd en de communicatie met het publiek op verschillende niveaus centraal staat. Van de presentaties tot de horeca en van de website tot het toilet past alles binnen een totaalprogramma met de beleving van bezoekers als uitgangspunt. Het museum streeft ernaar om een integraal aanbod te presenteren waarin de verschillende domeinen met elkaar samenhangen. Om goed aan de wensen en verwachtingen van bezoekers te voldoen, zijn de kernwaarden gastvrij, kwaliteit en waardevol essentieel. De bezoekers van het museum moeten zich welkom voelen, verrast worden door de kwaliteit van wat ze in het gebouw tegenkomen en het liefst moet wat ze daar vinden hun verwachtingen overtreffen. Bezoekers hebben het gevoel dat alles in het museum om hen draait en op hun behoeften is afgestemd.

Museum Dr8888 staat al bekend om de gastvrijheid, dit willen we nog verder uitbreiden. Niet voor niets waren we in 2013 genomineerd voor de BankGiro Museumprijs vanwege o.a. onze gastvrijheid, kwaliteit en laagdrempeligheid. Gastvrijheid is de kunst mensen het gevoel te geven dat ze welkom zijn. Het maakt van klantcontact een positieve beleving die onderscheidend is voor zowel de bezoeker als de medewerker.

Theo van Doesburg, *De boogschutter* (1921).